

GRUZIE

Základní údaje

Gruzie je státem rozléhajícím se ve středo-západní Asii. Sousedí s Ruskem, Ázerbájdžánem, Arménií a Tureckem. Gruzínci tvoří přes 80 % obyvatelstva. Nejpočetnější národnostní menšinu tvoří Ázerbájdžánci (7 %) a Arméni (6 %). Úředním jazykem je gruzínština, v Abcházii podle Ústavy Gruzie rovněž také abcházština. Prezidentem se v roce 2013 stal Giorgi Margvelashvili. Volby v roce 2013 přinesly také změnu politického systému – z prezidentského na parlamentně - premiérský. Premiérem země je od listopadu roku 2013 Irakli Garibašvili.

Struktura zahraničního obchodu

Hlavními exportními partnery Gruzie jsou Ázerbájdžán (19 %), Arménie (10,1%) a Rusko (9,6 %). Nejvíce se do Gruzie dováží z Turecka (20,1 %), Číny (8,5 %) a Ázerbájdžánu (7,4 %). Celkově mají v Gruzii negativní bilanci zahraničního obchodu, což v roce 2013 představovalo zhruba 5 117 miliónů dolarů (předběžná čísla pro rok 2014 uvádějí dokonce deficit ve výši 5 735 miliónu dolarů). Z Gruzie se nejvíce vyvážejí motorová vozidla, železné slitiny a ořechy. Mezi hlavní dovážené komodity do Gruzie patří nafta, motorová vozidla, které často slouží k reexportu, plyn a léčiva.

Makroekonomický výhled

V roce 2014 podle odhadu MMF gruzínská ekonomika šlápla na plyn a růst HDP dosáhl 5% hodnoty, což bylo o téměř dva procentní body více než v roce 2013. Hlavním tahounem byla domácí poptávka. V roce 2014 v důsledku ukrajinské krize (negativní vývoj ruské a ukrajinské ekonomiky a výrazná deprecie jejich měn především vůči USD) poklesly exporty Gruzie o 30 % a remitence gruzínských pracovníků v zahraničí o 25 %. Mezinárodní konkurenceschopnost země poklesla z důvodu výkyvu gruzínské měny vůči USD. MMF očekává v roce 2015 propad ruské ekonomiky, na kterou je drtivá většina gruzínských obchodních partnerů navázána, a tak snížil růstová očekávání pro rok 2015 z 5 % HDP na 2 % HDP, když v lednu 2015 rostla ekonomika meziročně pouze o 0,5 % HDP. Rizikem tohoto výhledu může být horší ekonomický vývoj v regionu a větší deprecie měn u obchodních partnerů.

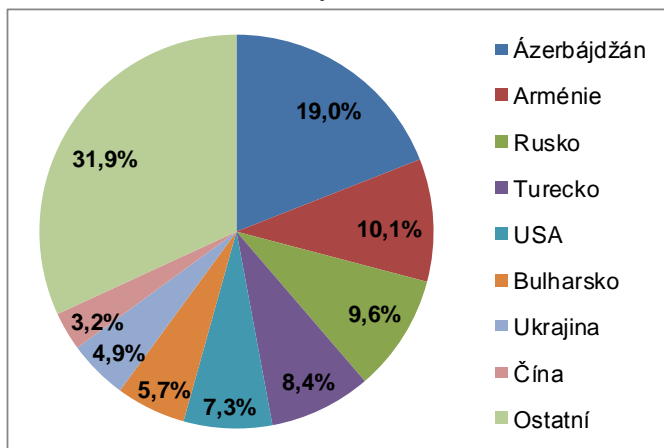
Z hlediska inflace jsou plněny inflační cíle gruzínské centrální banky. Na pozadí rostoucích cen potravin se inflace (oproti situaci v roce 2013) zřetelně zvedla. V letošním roce představuje inflační cíl 5 % a podle odhadu MMF by měl být také splněn. Veřejné finance zaznamenaly v loňském roce zhoršení, když deficit činil 2,9 %. Pro rok 2015 se očekává jeho mírná redukce. Díky rostoucí ekonomice se veřejný dluh vůči HDP příliš nemění a v nejbližší době by měl oscilovat kolem hranice 33,6 % HDP.

Trh práce a mzdy

Trh práce a potažmo míra nezaměstnanosti v Gruzii byla ovlivněna hospodářskou krizí. Před rokem 2008 se pohybovala kolem 13 %. V roce 2009 však skokově vzrostla o 3 procentní body a kulminovala na 16,9 %. Poté dochází k postupnému ožívování na trhu práce a snížení míry nezaměstnanosti pod 15% hranici. Průměrné mzdy v eurovém vyjádření jsou v

Oficiální název	Gruzie (Sakartvelo - gruzínsky)
Hlavní město	Tbilisi
Počet obyvatel	4 483,8 mil.
Rozloha	69 700 km ²
Měna	Gruzínské lari (GEL)
Úřední jazyk	gruzínština, abcházština

Podíl zemí na celkovém exportu Gruzie v roce 2014

Zdroj: GEOSTAT.GE; předběžná data

Základní makro ukazatele	2012	2013	2014 ^e	2015 ^e
Růst HDP (%)	6,2	3,2	5,0	2,0
Míra nezaměstnanosti (%)	15,0	14,6	-	-
Inflace (%)	-0,9	-0,5	4,6	4,9
Běžný účet PB (% HDP)	-11,7	-5,9	-9,5	-7,9
Saldo veř. financí (% HDP)	-0,8	-1,2	-2,9	-2,3
Veřejný dluh (% HDP)	32,3	32,2	33,9	33,6

Zdroj: MMF; ^e odhad

Gruzii zhruba na třetině českých.

Nejnižší mzdy v Gruzii jsou v odvětvích „Vzdělávání“ (191 eur) a „Ubytování a stravování“ (198 eur). Naopak nejvyššího ohodnocení se mohou dočkat zaměstnanci ve finančnictví (681 eur). Další odvětví uvádí tabulka.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva musí být stanovena ústně nebo písemně (pokud je pracovní vztah delší než tři měsíce). Pracovní poměr může být uzavřen na dobu určitou i neurčitou. Zkušební doba může být stanovena písemně pouze jednou na dobu 6 měsíců.

Pracovní doba je stanovena na 40 hodin týdně a nesmí překročit 48 hodin u podniků se specifickým provozem, kde je např. nutná více jak 8 hodinová pracovní směna. Zaměstnanec má nárok na dovolenou v délce nejméně 24 pracovních dní v roce, o pracovní volno může požádat po 11 odpracovaných měsících nebo i dříve, pokud se obě strany dohodnou. Odstupného je stanoveno minimálně ve výši jedné měsíční mzdy v případech uvedené zákonem práce.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (leden 2014)	14,6 %	
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2013)	2 004 tis.	
Průměrná měsíční mzda (2013)	350 EUR	
Ø měsíční mzdy v odvětvích (2013)	Gruzie	ČR
Zpracovatelský průmysl	404 €	1 014 €
Stavebnictví	393 €	922 €
Obchod, opravy motorových vozidel	313 €	944 €
Ubytování, stravování	198 €	570 €

Základy obchodního práva

Gruzie je dle indexu Doing Business Světové banky 5. nejlepším státem v kategorii „Založení podniku“. K založení společnosti v Gruzii jsou potřeba pouhé dva dny. Registrace do rejstříku pak vyjde na 100 GEL (cca 1 200 CZK). Společnost s ručením omezeným může být založena jednou osobou. Ani u jednoho typu společnosti zde nejsou požadavky na výši minimálního kapitálu – je na uvážení partnerů, jakou výši kapitálu zvolí.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezením – Limited Liability Company	výše není stanovena
Akciová společnost – Joint-Stock Company	výše není stanovena

Hlavní daně a odvody

V roce 2004 začala gruzínská vláda zavádět radikální daňové reformy pro zlepšení investičního klimatu. Přijala liberální ekonomické zákony a výrazně snížila počet daní z 21 na 6. Daň z příjmu fyzických osob činí 20 %.

Daň z příjmu právnických osob je stanovena ve výši 15 %. Většina importních tarifů do země byla zrušena a neexistují žádné množstevní kvóty na dovoz a vývoz.

Neplatí se daň z dědictví, převodu majetku, kapitálových zisků ani sociální daň či sociální pojištění. Daň z přidané hodnoty činí 18 % a dividendy jsou zdaněny 5 %. Gruzie má aktuálně podepsáno 46 smluv o zamezení dvojího zdanění. S Českou republikou má podepsanou Dohodu o podpoře a vzájemné ochraně investic a Smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

Daň/odvod	Sazba
korporátní daň	15 %
daň z příjmu jednotlivců	20 %
DPH	18 %
Daň z dividend	5 %
Vlastnická daň (místní daň)	1 %

Energetika

Hlavním zdrojem elektrické energie v Gruzii jsou vodní elektrárny, které se na její výrobě podílí z 82 %. Zbytek připadá na termální energii. Gruzie jako jediná země v regionu energii vyváží, a to zhruba desetinu produkce do sousedních států. V zimních měsících však musí část spotřeby pokrýt z dovozu. Potenciál vodních toků je podle vlády vyčerpán jen z 25 %, a proto je připravována řada projektů na výstavbu vodních elektráren. Gruzie je závislá na dovozu plynu a ropy ze sousedního Ázerbájdžánu, díky své poloze však hraje důležitou tranzitní roli z Kaspického do Černého moře. Cena elektrické energie v Gruzii se pohybuje níže než v ČR, kolem 6 eurocentů za kWh.

Investiční pobídky

Zahraniční investice v zemi má na starosti státní Georgian National Investment Agency. S výjimkou tří průmyslových zón se zvýhodněným daňovým režimem neposkytuje Gruzie zahraničním investorům preferenční přístup, ale vsází na liberální prostředí a především nízké a jednoduché daňové zatížení. Podle agentury patří k nejperspektivnějším odvětvím pro investice v Gruzii rozvoj energetiky, turistický ruch a s ním spojené stavebnictví, infrastruktura, zpracovatelský průmysl, logistika či servisní centra. Málo rozvinutý je potravinářský průmysl a potenciál má i zemědělství.